Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(δεύτερο τμήμα)

της 17ης Ιουλίου 2012*

«Υπαλληλική υπόθεση — Πειθαρχική διαδικασία — Πειθαρχική κύρωση — Κύρωση παύσεως — Ύπαρξη προκαταρκτικής εξετάσεως ενώπιον των εθνικών ποινικών δικαστηρίων κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως περί παύσεως — Ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών — Απαγόρευση απολύσεως εγκύου υπαλλήλου κατά το διάστημα από την έναρξη της εγκυμοσύνης έως το πέρας της άδειας μητρότητας»

Στην υπόθεση F-54/11,

με αντικείμενο προσφυγή-αγωγή ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, το οποίο έχει εφαρμογή στη Συνθήκη ΕΚΑΕ βάσει του άρθρου 106α της Συνθήκης αυτής,

BG, πρώην υπάλληλος του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, κάτοικος Στρασβούργου (Γαλλία) εκπροσωπούμενη από τους L. Levi και A. Blot, δικηγόρος,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, εκπροσωπούμενου από τον J. Sant'Anna, επικουρούμενο από τους D. Waelbroeck και A. Duron, δικηγόρος,

καθού-εναγομένου,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. I. Rofes i Pujol, πρόεδρο, I. Boruta και K. Bradley (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: X. Lopez Bancalari, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Μαρτίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης [στο εξής: Δικαστήριο ΔΔ] στις 4 Μαΐου 2011, η BG άσκησε την υπό κρίση προσφυγή-αγωγή ζητώντας, αφενός, να ακυρωθεί η απόφαση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή να της επιβληθεί η κύρωση της παύσεως χωρίς απώλεια των συνταξιοδοτικών της δικαιωμάτων και, αφετέρου, να αποκατασταθεί η ζημία που θεωρεί ότι υπέστη εξαιτίας της συγκεκριμένης αποφάσεως.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τα εξής:

«[…]

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Κάθε πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να συμβουλεύεται δικηγόρο και να του αναθέτει την υπεράσπιση και εκπροσώπησή του.

[…]»

3 Το άρθρο 23 του Χάρτη, επιγραφόμενο «Ισότητα γυναικών και αντρών», έχει ως εξής:

«Η ισότητα γυναικών και ανδρών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων στην απασχόληση, την εργασία και τις αποδοχές.

[…]»

4 Το άρθρο 1ε, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) ορίζει τα εξής:

«Στους εν ενεργεία έκτακτους υπαλλήλους παρέχονται όροι εργασίας οι οποίοι πληρούν κατάλληλα πρότυπα υγείας και ασφάλειας ισοδύναμα τουλάχιστον με τις ελάχιστες απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των μέτρων που έχουν θεσπισθεί στους τομείς αυτούς σύμφωνα με τις συνθήκες.»

5 Κατά το άρθρο 12 του ΚΥΚ:

«Ο έκτακτος υπάλληλος απέχει από κάθε πράξη ή συμπεριφορά που μπορούν να θίξουν την αξιοπρέπεια του λειτουργήματός του.»

6 Κατά το άρθρο 86, παράγραφος 3, του ΚΥΚ:

«Οι πειθαρχικοί κανόνες, διαδικασίες και μέτρα καθώς και οι κανόνες που εφαρμόζονται στις διοικητικές έρευνες καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ.»

7 Το παράρτημα ΙΧ του ΚΥΚ αφορά την πειθαρχική διαδικασία. Το άρθρο του 5 έχει ως εξής:

«1. Σε κάθε όργανο συνιστάται Πειθαρχικό συμβούλιο, στο εξής καλούμενο “το συμβούλιο”. Το συμβούλιο περιλαμβάνει ένα τουλάχιστον μέλος, το οποίο μπορεί να είναι ο πρόεδρος, επιλεγόμενο εκτός του οργάνου.

2. Το συμβούλιο απαρτίζεται από τον πρόεδρο και από τέσσερα τακτικά μέλη, τα οποία μπορούν να αντικαθίστανται από αναπληρωτές· για τις περιπτώσεις όπου ενέχεται υπάλληλος βαθμού μέχρι AD 13, το συμβούλιο περιλαμβάνει δύο συμπληρωματικά μέλη που ανήκουν στην ίδια ομάδα καθηκόντων και στον ίδιο βαθμό με τον υπάλληλο που υποβάλλεται στην πειθαρχική διαδικασία.

3. Τα μέλη του συμβουλίου και οι αναπληρωτές τους διορίζονται μεταξύ των εν ενεργεία υπαλλήλων με βαθμό τουλάχιστον AD 14 για όλες τις περιπτώσεις, εκτός από εκείνες που αφορούν υπαλλήλους βαθμού AD 16 ή AD 15.

[…]»

8 Κατά το άρθρο 6 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ:

«1. Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή και η επιτροπή προσωπικού διορίζουν η κάθε μία, ταυτόχρονα, δύο τακτικά μέλη και δύο αναπληρωματικά.

2. Ο πρόεδρος και ο αναπληρωτής του διορίζονται από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή.

[…]

5. Ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος δικαιούται να απορρίψει ένα από τα μέλη του Πειθαρχικού συμβουλίου εντός πέντε ημερών από τη σύστασή του. Το όργανο επίσης δικαιούται να ζητήσει την εξαίρεση ενός από τα μέλη του συμβουλίου.

[…]»

9 Το άρθρο 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ ορίζει τα εξής:

«Η αυστηρότητα της επιβαλλόμενης πειθαρχικής κύρωσης πρέπει να είναι ανάλογη προς τη βαρύτητα του παραπτώματος. Για τον καθορισμό της βαρύτητας του παραπτώματος και τη λήψη απόφασης για την πειθαρχική κύρωση που πρέπει να επιβληθεί, λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα εξής:

α) η φύση του παραπτώματος και οι περιστάσεις υπό τις οποίες έχει διαπραχθεί,

β) ο βαθμός στον οποίο το παράπτωμα επηρέασε αρνητικά την ακεραιότητα, τη φήμη ή τα συμφέροντα του Οργανισμού,

γ) ο βαθμός πρόθεσης ή αμέλειας στο παράπτωμα,

δ) τα κίνητρα που οδήγησαν τον υπάλληλο να διαπράξει το παράπτωμα,

ε) ο βαθμός και η αρχαιότητα του υπαλλήλου,

στ) ο βαθμός προσωπικής ευθύνης του υπαλλήλου,

ζ) το επίπεδο των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του υπαλλήλου,

η) το στοιχείο της υποτροπής στην πράξη ή την επιλήψιμη συμπεριφορά,

θ) η συμπεριφορά του υπαλλήλου σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του.»

10 Το άρθρο 18 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ έχει ως εξής:

«Αφού εξετάσει τα έγγραφα που προσκομίζονται ενώπιόν του και λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες, γραπτές ή προφορικές, δηλώσεις καθώς και τα πορίσματα της έρευνας η οποία διεξήχθη, το Πειθαρχικό συμβούλιο εκδίδει, κατά πλειοψηφία, αιτιολογημένη γνωμοδότηση ως προς την πραγματική τέλεση των προσαπτόμενων πράξεων και, ως προς τις κυρώσεις που κρίνει ότι πρέπει να επισύρουν οι πράξεις αυτές. Την εν λόγω γνωμοδότηση υπογράφουν όλα τα μέλη του Πειθαρχικού συμβουλίου. Κάθε μέλος του Πειθαρχικού συμβουλίου μπορεί να επισυνάψει στη γνωμοδότηση την τυχόν διαφορετική άποψή του. Το συμβούλιο διαβιβάζει τη γνωμοδότηση στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή και στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο εντός δύο μηνών από την ημερομηνία λήψης της αναφοράς της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής, εφόσον η προθεσμία αυτή αρκεί σε σχέση με την πολυπλοκότητα του φακέλου. Όταν έχει διενεργηθεί έρευνα με πρωτοβουλία του Πειθαρχικού συμβουλίου, η προθεσμία είναι τέσσερις μήνες, εφόσον αρκεί σε σχέση με την πολυπλοκότητα του φακέλου.»

11 Το άρθρο 23 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ ορίζει ότι:

«1. Σε περίπτωση βαρέος παραπτώματος που αποδίδεται στον υπάλληλο από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, είτε πρόκειται για παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεών του είτε για παράβαση δικαίου, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί αμέσως να προβαίνει στην αναστολή ασκήσεως των καθηκόντων του υπαλλήλου που κατηγορείται για το παράπτωμα αυτό για ορισμένο ή αόριστο διάστημα.

2. Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή λαμβάνει την απόφαση αυτή μετά από ακρόαση του ενδιαφερομένου υπαλλήλου, πλην εξαιρετικών περιστάσεων.»

12 Κατά το άρθρο 25 του παραρτήματος XII του ΚΥΚ:

«Εάν ο υπάλληλος διώκεται ποινικώς για τις ίδιες πράξεις, η οριστική απόφαση λαμβάνεται μόνον μετά την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.»

13 Το άρθρο 2, παράγραφος 3, της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Φεβρουαρίου 1976, περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας (ΕΕ L 39, σ. 40), έχει ως εξής:

«Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις περί προστασίας των γυναικών ιδίως για την εγκυμοσύνη και τη μητρότητα.»

14 Η οδηγία 76/207 καταργήθηκε από 15ης Αυγούστου 2009 την οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Αυγούστου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 204, σ. 23), το πρώτο άρθρο της οποίας, υπό τον τίτλο «Σκοπός», ορίζει ότι:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να εξασφαλισθεί η εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης.

Για το σκοπό αυτό, η παρούσα οδηγία περιέχει διατάξεις για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ως προς:

α) την πρόσβαση στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εξέλιξης, και στην επαγγελματική κατάρτιση·

β) τους όρους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής·

γ) τα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.

Περιλαμβάνει επίσης διατάξεις με σκοπό να εξασφαλίζεται ότι η εφαρμογή αυτή καθίσταται αποτελεσματικότερη μέσω της θέσπισης κατάλληλων διαδικασιών.»

15 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/54 προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η διάκριση περιλαμβάνει:

[…]

γ) οποιαδήποτε λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση γυναίκας λόγω εγκυμοσύνης ή άδειας μητρότητας κατά την έννοια της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ.»

16 Το άρθρο 10, υπό τον τίτλο «Απαγόρευση απολύσεως», της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων (δέκατη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) (ΕΕ L 348, σ. 1), έχει ως εξής:

«Προκειμένου να εξασφαλισθεί στις εργαζόμενες γυναίκες, κατά την έννοια του άρθρου 2, η άσκηση των δικαιωμάτων προστασίας της ασφάλειας και της υγείας της, τα οποία αναγνωρίζονται στο παρόν άρθρο, προβλέπεται ότι:

1) τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται, προκειμένου να απαγορευθεί η απόλυση των εργαζομένων γυναικών, κατά την έννοια του άρθρου 2, επί διάστημα εκτεινόμενο από την αρχή της εγκυμοσύνης τους ως το τέλος της άδειας μητρότητας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις που δεν συνδέονται με την κατάστασή τους και γίνονται δεκτές από τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές και, ενδεχομένως, εφόσον το εγκρίνει η αρμόδια αρχή·

2) σε περίπτωση που απολυθεί εργαζόμενη γυναίκα, κατά την έννοια του άρθρου 2, κατά το διάστημα που προβλέπεται στο σημείο 1, ο εργοδότης πρέπει να δικαιολογήσει δεόντως την απόλυση γραπτώς·

[…]».

Το ιστορικό της διαφοράς

17 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα [στο εξής: προσφεύγουσα], έκτακτη υπάλληλος από το 2002 στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή και εν συνεχεία μόνιμη υπάλληλος στην ομάδα καθηκόντων των βοηθών (AST), άσκησε στην ομάδα καθηκόντων των διοικητικών υπαλλήλων (AD), από την 1η Οκτωβρίου 2008 έως την 31η Ιουλίου 2010, τα καθήκοντα της υπεύθυνης επικοινωνίας στο πλαίσιο της μονάδας «Επικοινωνία» των υπηρεσιών του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, με βαθμό AD 5.

18 Στο πλαίσιο της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών είχε στην κυριότητά της κατοικία στο Kehl (Γερμανία) την οποία ο σύζυγός της και η ίδια ουδέποτε χρησιμοποίησαν ως κύρια κατοικία και ότι το 2006 αγόρασε διαμέρισμα στο Στρασβούργο (Γαλλία), το οποίο είχε θέσει στο μεταξύ προς πώληση.

19 Στα τέλη του Φεβρουαρίου του 2008, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση σε συνεταιριστική εταιρία κατασκευής και εκμεταλλεύσεως ακινήτων (στο εξής: συνεταιριστική εταιρία) για την απόκτηση ακινήτου στο Στρασβούργο επωφελούμενη της κρατικής ενισχύσεως που χορηγείται στη Γαλλία σε

όσες οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στην κατηγορία εκείνων που αποκτούν την πρώτη ιδιόκτητη κατοικία. Προς συμπλήρωση του φακέλου της, απέστειλε στη συνεταιριστική εταιρία δύο πιστοποιητικά εισοδήματος τα οποία είχαν εκδοθεί στις 27 Φεβρουαρίου 2008 σχετικά με τα έτη 2006 και 2007.

20 Με το από 24 Μαρτίου 2009 έγγραφο η συνεταιριστική εταιρία ζήτησε από την προσφεύγουσα να της επιβεβαιώσει το ενδιαφέρον της για την κτήση ακινήτου και να της παράσχει ορισμένες πληροφορίες.

21 Τον Ιούλιο του 2009 και προκειμένου να μπορέσει να κάνει δεκτή την αίτηση της προσφεύγουσας, η συνεταιριστική εταιρία ζήτησε από τη δεύτερη να της προσκομίσει εκκαθαριστικά σημειώματα των αποδοχών της και των αποδοχών του συζύγου της.

22 Η προσφεύγουσα απέστειλε τα εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών των μηνών Απριλίου, Μαΐου και Ιουλίου 2009 (στο εξής: εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών) καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα εισοδήματα του συζύγου της.

23 Στις 3 Αυγούστου 2009 η συνεταιριστική εταιρία επικοινώνησε με τον επικεφαλής της μονάδας «Διοίκηση και Προσωπικό» των υπηρεσιών του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ζητώντας να της παρασχεθούν διευκρινίσεις σχετικά, αφενός, με τη συνεκτίμηση των αμοιβών που λαμβάνουν οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τον σκοπό της χορηγήσεως στεγαστικών δανείων μέσω κρατικών ενισχύσεων και, αφετέρου, με τα προσκομισθέντα από την προσφεύγουσα εκκαθαριστικά σημειώματα των αποδοχών της. Κατόπιν σχετικού αιτήματος των υπηρεσιών του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, η συνεταιριστική εταιρία απέστειλε στις 7 Αυγούστου 2009 αντίγραφο των εκκαθαριστικών σημειωμάτων αποδοχών.

24 Αφότου έλαβε γνώση των εκκαθαριστικών σημειωμάτων αποδοχών, η μονάδα «Διοίκηση και προσωπικό» διαπίστωσε ότι τα σημειώματα είχαν τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε να φαίνεται μικρότερο το πραγματικό εισόδημα της ενδιαφερομένης. Συγκεκριμένα, βάσει των εκκαθαριστικών σημειωμάτων αποδοχών των μηνών Απριλίου, Μαΐου και Ιουνίου 2009, οι καθαρές αποδοχές ανέρχονταν σε 2 410,36 ευρώ αντί 5 822,43 ευρώ και κατά το εκκαθαριστικό σημείωμα αποδοχών του Ιουλίου 2009 οι καθαρές αποδοχές ανέρχονταν σε 5 711,32 ευρώ αντί 9 123,39 ευρώ.

25 Στις 10 Αυγούστου 2009 ο επικεφαλής της μονάδας «Διοίκηση και Προσωπικό» απέστειλε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη συνεταιριστική εταιρία, προκειμένου να την ενημερώσει, αφενός, ότι δεν ήταν σε θέση να διευκρινίσει ποια ποσά έπρεπε να ληφθούν υπόψη δυνάμει της γαλλικής νομοθεσίας και, αφετέρου, ότι διαπιστώθηκαν σημαντικές ανακρίβειες στα εκκαθαριστικά σημειώματα των αποδοχών που είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα.

26 Στις 11 Αυγούστου 2009 ο επικεφαλής της μονάδας «Διοίκηση και Προσωπικό» εισηγήθηκε την κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας με αντικείμενο την «ενδεχόμενη νόθευση επίσημων εγγράφων του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή […] και τη χρήση [τους] έναντι τρίτων προς αποκόμιση προσωπικού οφέλους».

27 Στις 17 Αυγούστου 2009 η συνεταιριστική εταιρία ενημέρωσε τον επικεφαλής της μονάδας «Διοίκηση και Προσωπικό» σχετικά με την πρόθεσή της να ζητήσει από την προσφεύγουσα να της αποστείλει βεβαίωση του φορολογητέου εισοδήματός της αναφοράς όσον αφορά το έτος 2008.

28 Στις 25 Αυγούστου 2009 η προσφεύγουσα ζήτησε από τις υπηρεσίες του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή να της χορηγήσουν τη βεβαίωση που ζητούσε η συνεταιριστική εταιρία στα γερμανικά. Την ίδια ημέρα, ο επικεφαλής της μονάδας «Διοίκηση και Προσωπικό» ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι δεν ήταν δυνατό να της χορηγήσει αμέσως τη βεβαίωση για το έτος 2008, αλλά της απέστειλε τη βεβαίωση στα γερμανικά.

29 Στις 26 Αυγούστου 2009 η προσφεύγουσα προσκόμισε στη συνεταιριστική εταιρία έγγραφο φέρον τον τίτλο «Βεβαίωση», το οποίο αφορούσε το φορολογητέο της εισόδημα για το έτος 2008 με το λογότυπο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και τη μνεία «μονάδα “Διοίκηση [και Προσωπικό]”».

30 Η συνεταιριστική εταιρία απέστειλε την εν λόγω βεβαίωση στη μονάδα «Διοίκηση και Προσωπικό», η οποία διαπίστωσε ότι το επίμαχο έγγραφο δεν είχε συνταχθεί από την εν λόγω μονάδα. Στην εν λόγω βεβαίωση αναγραφόταν, μεταξύ άλλων, ο αριθμός πρωτοκόλλου της βεβαιώσεως στη γερμανική που είχε προσκομιστεί στην προσφεύγουσα στις 25 Αυγούστου 2009.

31 Στις 2 Σεπτεμβρίου 2009 ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής αποφάσισε να κινήσει διοικητική έρευνα, να ενημερώσει τις εισαγγελικές αρχές της Γαλλικής Δημοκρατίας σχετικά με τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά και να επιβάλλει σε αναστολή της ασκήσεως των καθηκόντων της προσφεύγουσας για απεριόριστο διάστημα χωρίς μείωση του μισθού. Η προσφεύγουσα ειδοποιήθηκε την ίδια ημέρα.

32 Στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 η προσφεύγουσα κλήθηκε για πρώτη φορά σε ακρόαση στο πλαίσιο διοικητικής έρευνας. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω ακροάσεως ομολόγησε ότι είχε νοθεύσει τα τέσσερα εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών της και τη βεβαίωση των εισοδημάτων της για το έτος 2008. Επιπλέον, ενημέρωσε τους ανακριτές ότι ήταν έγκυος, απάντησε στα ερωτήματα που της τέθηκαν και παρέδωσε στους ανακριτές χειρόγραφη επιστολή στην οποία δήλωνε ότι δεν αμφισβητούσε τα πραγματικά περιστατικά που της προσάπτονταν αλλά ότι επιθυμούσε να παράσχει εξηγήσεις. Μεταξύ άλλων, δήλωσε ότι είχε προβεί σε «απερίσκεπτες ενέργειες» και ότι είχε ενεργήσει κατά τον τρόπο αυτό προκειμένου να «θέσει τέρμα με μια άκρως ανυπόφορη οικογενειακή κατάσταση», ήτοι τις δυσχέρειες που αντιμετώπιζε όσον αφορά τη χορήγηση στεγαστικού δανείου εξαιτίας της σοβαρής ασθένειας του συζύγου της.

33 Στις 18 Σεπτεμβρίου 2009, οι ανακριτές απέστειλαν τα πορίσματά τους ως προς τις προσαπτόμενες στην προσφεύγουσα πράξεις. Στις 22 Σεπτεμβρίου 2009, η προσφεύγουσα διευκρίνισε επιπροσθέτως ότι στις αρχές Ιουλίου 2009 διαπίστωσε ότι ήταν έγκυος και ότι ενήργησε υπό καθεστώς πανικού, καθότι φοβόταν ότι η συνεταιριστική εταιρία δεν θα έκανε δεκτή την αίτησή της.

34 Με το έγγραφο της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, οι υπάλληλοι στους οποίους είχε ανατεθεί η έρευνα διαβίβασαν στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή την έκθεση της διοικητικής έρευνας στην οποία κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα νόθευσε έγγραφα και ότι τα απέστειλε στη συνεταιριστική εταιρία ως έγγραφα υποστηρικτικά της αιτήσεώς της, η οποία, αν γινόταν δεκτή, θα καθιστούσε δυνατή τη χορήγηση στεγαστικού δανείου υπό όρους που η γαλλική νομοθεσία επιφυλάσσει στις οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα. Κατά συνέπεια, οι υπάλληλοι στους οποίους είχε ανατεθεί η έρευνα εισηγήθηκαν την κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας.

35 Στις 23 Οκτωβρίου 2009 η προσφεύγουσα διατύπωσε την άποψή της ενώπιον του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στο πλαίσιο της προηγούμενης ακροάσεως που προβλέπει το άρθρο 3 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

36 Στις 20 Νοεμβρίου 2009 ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής αποφάσισε να κινήσει πειθαρχική διαδικασία. Εντούτοις, λαμβανομένης υπόψη της εγκυμοσύνης της προσφεύγουσας και κατόπιν γνωματεύσεως του ιατρού-συμβούλου του συγκεκριμένου θεσμικού οργάνου, αποφάσισε στις 18 Ιανουαρίου 2010 να μεταθέσει τις σχετικές με την πειθαρχική διαδικασία πράξεις σε χρόνο μεταγενέστερο του τοκετού της προσφεύγουσας.

37 Στις 19 Μαΐου 2010 ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής συγκάλεσε πειθαρχικό συμβούλιο το οποίο κάλεσε την προσφεύγουσα σε ακρόαση στις 8 Ιουλίου 2010.

38 Στις 9 Ιουλίου 2010 το πειθαρχικό συμβούλιο εξέδωσε αιτιολογημένη γνωμοδότηση στην οποία κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα παραδέχθηκε και αναγνώρισε ότι τέλεσε τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά.

39 Όσον αφορά την προταθείσα κύρωση, το πειθαρχικό συμβούλιο επεξήγησε λεπτομερέστερα τη θέση του ως εξής:

«– τα πραγματικά περιστατικά που προσάπτονται στην προσφεύγουσα-ενάγουσα απάδουν προς την αξιοπρεπή άσκηση των καθηκόντων που ασκεί η [προσφεύγουσα], ιδίως λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που αποδίδεται στην ακεραιότητα του θεσμικού οργάνου στο οποίο εργάζεται, και συνιστούν σοβαρές παραβάσεις του άρθρου 12 του ΚΥΚ [...],

– δεν αμφισβητήθηκαν ο εκ προθέσεως χαρακτήρας των προσαπτόμενων στην προσφεύγουσα πράξεων και η ευθύνη της υπαλλήλου,

– [η] υπάλληλος ασκεί καθήκοντα που προϋποθέτουν υψηλό βαθμό υπευθυνότητας,

– δεν υπήρξε υποτροπή ως προς τις προσαπτόμενες στην προσφεύγουσα πράξεις,

– οι εκθέσεις βαθμολογίας [της] υπαλλήλου ήταν καλές σε όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας της.»

40 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, το πειθαρχικό συμβούλιο εισηγήθηκε, κατά πλειοψηφία, την κύρωση της «κατατάξεως σε κατώτερη ομάδα καθηκόντων, με υποβιβασμό (βαθμό AST 1, κλιμάκιο 1)». Εντούτοις, η μειοψηφία στο πειθαρχικό συμβούλιο έκρινε ότι η κύρωση παύσεως ήταν η πλέον ενδεδειγμένη κύρωση.

41 Στην απόφαση της 20ής Ιουλίου 2010, η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα στις 22 Ιουλίου 2010, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής αποφάσισε να επιβάλει την κύρωση της παύσεως χωρίς απώλεια συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από την 31η Ιουλίου 2010 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

42 Στις 21 Οκτωβρίου 2010 η προσφεύγουσα άσκησε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της αποφάσεως της 20ής Ιουλίου 2010.

43 Με την από 18 Ιανουαρίου 2011 απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε στην ενδιαφερόμενη στις 24 Ιανουαρίου 2011, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής απέρριψε τη διοικητική ένσταση.

Αιτήματα των διαδίκων και διαδικασία

44 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:

— να ακυρώσει την απόφαση της 20ής Ιουλίου 2010·

— εφόσον παρίσταται ανάγκη, να ακυρώσει την απόφαση που εκδόθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2011 και της κοινοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2011, με την οποία απορρίφθηκε ρητώς η διοικητική ένστασή της·

κατά συνέπεια:

— να αναγνωρίσει ότι η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως συνεπάγεται τόσο την επαναφορά της προσφεύγουσας, αναδρομικώς από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της ως άνω αποφάσεως, στη θέση υπαλλήλου διοικήσεως βαθμού Α5, κλιμακίου 2, και να υποχρεώσει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή να της καταβάλει τα ποσά που της οφείλονται για το χρονικό διάστημα αυτό, πλέον τόκων υπερημερίας υπολογιζόμενων βάσει του επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά 2 μονάδες·

— επικουρικώς, να υποχρεώσει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, αφενός, να καταβάλει στην προσφεύγουσα ποσό αντίστοιχο προς την αμοιβή που θα εισέπραττε κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της παύσεως έως τον Ιούλιο του 2040, μήνα κατά τον οποίο θα συμπληρώσει την ηλικία συνταξιοδοτήσεως, και, αφετέρου, να υπολογίσει κατ' αντίστοιχο τρόπο τα συνταξιοδοτικά της δικαιώματα·

— εν πάση περιπτώσει, να υποχρεώσει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή να καταβάλει στην προσφεύγουσα το ποσό των 65 000 ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που αυτή υπέστη, και

— να καταδικάσει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στα δικαστικά έξοδα.

45 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:

— να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή ως αβάσιμη στο σύνολό της·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

46 Με την προκαταρκτική έκθεση ακροατηρίου, η οποία διαβιβάσθηκε με το έγγραφο της 15ης Δεκεμβρίου 2011, το Δικαστήριο ΔΔ κάλεσε τους διαδίκους να συμμορφωθούν προς τα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας, πράγμα που οι διάδικοι έπραξαν εντός των ταχθεισών προθεσμιών. Εντούτοις, η προσφεύγουσα ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ ότι δεν μπορούσε να προσκομίσει αντίγραφο του εγγράφου με το οποίο η συνεταιριστική εταιρία ζήτησε την παροχή πληροφοριών και το οποίο είχε επισυνάψει στο από 24 Μαρτίου 2009 έγγραφό της.

Σκεπτικό

1. *Επί του αντικειμένου της προσφυγής-αγωγής*

47 Η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί η από 20 Ιουλίου 2010 απόφαση και, εφόσον παρίσταται ανάγκη, η απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2011 με την οποία η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) απέρριψε τη διοικητική ένστασή της.

48 Κατά πάγια νομολογία, προσφυγή που στρέφεται ρητώς κατά της απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως του προσφεύγοντος έχει ως αποτέλεσμα να επιλαμβάνεται το Δικαστήριο της βλαπτικής πράξεως κατά της οποίας υποβλήθηκε η ένσταση, σε περίπτωση που η εν λόγω πράξη δεν έχει αυτοτελές περιεχόμενο (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1989, 293/87, Vainker κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 8). Δεδομένου ότι η απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως που ασκήθηκε κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν έχει εν προκειμένω αυτοτελές περιεχόμενο, η προσφυγή πρέπει να θωρηθεί ότι στρέφεται μόνον κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως.

49 Επιπλέον, το Δικαστήριο ΔΔ υπενθυμίζει ότι δεν εναπόκειται σε αυτό να απευθύνει διαταγές στα θεσμικά όργανα της Ένωσης στο πλαίσιο της προσφυγής που ασκείται δυνάμει του άρθρου 91 του ΚΥΚ (βλ., για παράδειγμα, απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 24ης Φεβρουαρίου 2010, F-89/08, P κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 120, και της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, F-52/09, Da Silva Pinto Branco κατά Δικαστηρίου, σκέψη 31). Τα αιτήματα με τα οποία ζητείται από το Δικαστήριο ΔΔ να αναγνωρίσει ότι η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως συνεπάγεται επαναφορά της προσφεύγουσας αναδρομικώς, από την ημερομηνία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως, στη θέση διοικητικού υπαλλήλου βαθμού AD 5, κλιμάκιο 2, πρέπει, κατά συνέπεια, να απορριφθούν ως απαράδεκτα.

2. *Επί των ακυρωτικών αιτημάτων*

50 Προς στήριξη του αιτήματος περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους ακυρώσεως οι οποίοι αφορούν τη μη τήρηση της προβλεπόμενης από τον ΚΥΚ πειθαρχικής διαδικασίας, τη μη τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, την ύπαρξη πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως, την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ αντρών και γυναικών και την προσβολή του δικαιώματος σε άδεια μητρότητας, καθώς και την παράβαση του καθήκοντος αρωγής και την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως.

51 Επιπλέον, η προσφεύγουσα αμφισβήτησε, με τα υπομνήματά της, τον σύννομο χαρακτήρα της συμμετοχής του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή στην πειθαρχική διαδικασία υπό το πρίσμα των αρχών της ισότητας των διαδίκων και της δίκαιης δίκης. Ακόμη όμως και αν υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' αυτόν τον τρόπο, λόγο προς στήριξη των ακυρωτικών αιτημάτων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο συγκεκριμένος λόγος είναι απαράδεκτος, δεδομένου ότι δεν στηρίζεται σε κανένα επιχείρημα, αντιθέτως προς τα προβλεπόμενα στο άρθρο 35, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του Κανονισμού Διαδικασίας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως ο οποίος αφορά τη μη τήρηση της προβλεπόμενης από τον ΚΥΚ πειθαρχικής διαδικασίας

52 Ο λόγος ακυρώσεως που αφορά μη τήρηση της προβλεπόμενης από τον ΚΥΚ πειθαρχικής διαδικασίας διαιρείται σε τρία σκέλη τα οποία αφορούν, αντιστοίχως, παράβαση του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, παράβαση του άρθρου 23 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ και παράβαση των άρθρων 5 και 6 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως το οποίο αφορά την κίνηση ποινικής διώξεως για τα ίδια πραγματικά περιστατικά

– Επιχειρήματα των διαδίκων

53 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εξέδωσε οριστική απόφαση χωρίς να αναμείνει την έκδοση της αποφάσεως επί της ποινικής διώξεως που κινήθηκε εναντίον της, κατά παράβαση του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

54 Κατά τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, ο όρος «ποινική δίωξη» του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του εφαρμοστέου εν προκειμένω δικαίου, ήτοι του γαλλικού δικαίου. Συναφώς, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής υποστηρίζει ότι κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν είχε κινηθεί «ποινική δίωξη» υπό την έννοια του γαλλικού δικαίου και ζήτησε από το Δικαστήριο ΔΔ να απορρίψει το υπό κρίση σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

55 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι ήταν αναγκαία η αυτοτελής ερμηνεία του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ και ότι η παραπομπή στο γαλλικό δίκαιο από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, στο υπόμνημα αντικρούσεώς του, στερούνταν λυσιτέλειας.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

56 Προκαταρκτικώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο σχετικός με την παράβαση του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ λόγος δεν προβλήθηκε στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας.

57 Ασφαλώς, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν πρότεινε ένσταση απαραδέκτου του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως της προσφεύγουσας. Εντούτοις, η συμφωνία της ενστάσεως και της προσφυγής, από την οποία εξαρτάται το παραδεκτό της τελευταίας, αποτελεί θέμα δημοσίας τάξεως το οποίο μπορεί να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως ο δικαστής (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 11ης Ιουλίου 2007, F-7/06, Β κατά Επιτροπής, σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

58 Ο εν λόγω κανόνας δεν μπορεί να εφαρμόζεται παρά μόνο στην περίπτωση που η προσφυγή τροποποιεί το αντικείμενο της διοικητικής ενστάσεως ή τον λόγο για τον οποίο ασκείται, η δε έννοια του «λόγου» πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο διασταλτικό. Μεταξύ άλλων, όσον αφορά τα ακυρωτικά αιτήματα, πρέπει να νοείται ως «αιτία της διαφοράς» η αμφισβήτηση από τον προσφεύγοντα της εσωτερικής νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως ή, εναλλακτικώς, η αμφισβήτηση της εξωτερικής νομιμότητάς της, διάκριση την οποία πλειστάκις έχει αποδεχθεί η νομολογία (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 1ης Ιουλίου 2010, F-40/09, Časta κατά Επιτροπής, σκέψη 83 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

59 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα προέβαλε στο στάδιο της διοικητικής ενστάσεως επιχειρήματα σχετικά τόσο με την εξωτερική όσο και με την εσωτερική νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι τον παράτυπο χαρακτήρα της διαδικασίας εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως, το ανυπόστατο των προσαπτόμενων σε αυτήν πράξεων, την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας. Επομένως, η προσφυγούσα, προβάλλοντας με το δικόγραφο της προσφυγής-αγωγής τον λόγο ακυρώσεως ο οποίος αφορούσε την παράβαση του άρθρου 25 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ, δεν παρέβη τον κανόνα της συμφωνίας μεταξύ ενστάσεως και προσφυγής και, ως εκ τούτου, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως είναι παραδεκτός.

60 Επί της ουσίας, η αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας εν αναμονή της περατώσεως της προβλεπόμενης στο άρθρο 25 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ ποινικής διαδικασίας δικαιολογείται διττώς.

61 Αφενός, η εν λόγω διάταξη ανταποκρίνεται στην ανάγκη να μην επηρεάζεται η θέση του εν λόγω υπαλλήλου στο πλαίσιο της ποινικής διώξεως που έχει ασκηθεί εναντίον του λόγω πράξεων για τις οποίες έχει επίσης κινηθεί πειθαρχική διαδικασία εντός του οικείου οργάνου (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Μαρτίου 1998, Τ-74/96, Τζοάνος κατά Επιτροπής, σκέψη 34).

62 Αφετέρου, τέτοιου είδους αναστολή επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας διαπιστώσεις όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στην απόφαση του ποινικού δικαστηρίου η οποία έχει καταστεί απρόσβλητη. Πράγματι, το άρθρο 25 του παραρτήματος ΙΧ του ΚΥΚ καθιερώνει την αρχή σύμφωνα με την οποία «εκκρεμούσης της ποινικής διαδικασίας αναστέλλεται η πειθαρχική διαδικασία», πράγμα το οποίο δικαιολογείται ιδίως από το γεγονός ότι τα εθνικά ποινικά δικαστήρια διαθέτουν μεγαλύτερη εξουσία έρευνας απ' ό,τι η ΑΔΑ. Επομένως, στην περίπτωση κατά την οποία τα ίδια πραγματικά περιστατικά μπορούν να συνιστούν ποινικό αδίκημα και παράβαση των υποχρεώσεων του υπαλλήλου που απορρέουν από τον ΚΥΚ, η διοίκηση δεσμεύεται από τις διαπιστώσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά που περιλαμβάνονται στην απόφαση του ποινικού δικαστηρίου. Αφού το ποινικό δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως, η διοίκηση δύναται, εν συνεχεία, να προβεί στον νομικό χαρακτηρισμό τους με γνώμονα την έννοια του πειθαρχικού παραπτώματος, εξετάζοντας ιδίως αν τα ως άνω περιστατικά συνιστούν παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον ΚΥΚ (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 2004, Τ-307/01, François κατά Επιτροπής, σκέψη 75, και του Δικαστηρίου ΔΔ της 13ης Ιανουαρίου 2010, F-96/06, A και G κατά Επιτροπής, σκέψη 323).

63 Επιπλέον, από τη σχετική νομολογία προκύπτει ότι στον υπάλληλο εναπόκειται να παράσχει στην ΑΔΑ τα στοιχεία που της επιτρέπουν να εκτιμήσει αν οι πράξεις που του καταλογίζονται στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας αποτελούν παράλληλα αντικείμενο ποινικών διώξεων εις βάρος του. Προκειμένου να εκπληρώσει την εν λόγω υποχρέωση, ο οικείος υπάλληλος πρέπει να αποδείξει ότι οι

ποινικές διώξεις κινήθηκαν εις βάρος του, ενόσω εκκρεμούσε εναντίον του πειθαρχική διαδικασία. Πράγματι, μόνο αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη μπορούν να προσδιοριστούν οι πράξεις τις οποίες αυτή αφορά και να συγκριθούν με τις πράξεις για τις οποίες κινήθηκε η πειθαρχική διαδικασία προκειμένου να κριθεί αν ταυτίζονται ενδεχομένως (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Μαΐου 2002, T-197/00, Onidi κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

64 Καταρχάς, στο Δικαστήριο ΔΔ απόκειται να κρίνει υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως αν η προσφεύγουσα απέδειξε ότι είχε κινηθεί κατ' αυτής «ποινική δίωξη για τα ίδια πραγματικά περιστατικά» κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

65 Το Δικαστήριο ΔΔ υπενθυμίζει ευθύς εξαρχής ότι, κατά πάγια νομολογία, στο περιεχόμενο μιας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης η οποία δεν παραπέμπει ρητώς στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της εννοίας και του περιεχομένου της πρέπει κατά κανόνα να αποδίδεται, εντός του συνόλου της Ένωσης, αυτοτελής και ενιαία ερμηνεία με βάση τα συμφραζόμενα και τον σκοπό που επιδιώκει η σχετική κανονιστική ρύθμιση (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 2009, T-58/08, Επιτροπή κατά Roodhuijzen, σκέψη 70, και της 13ης Σεπτεμβρίου 2011, T-62/10 P, Zangerl-Posselt κατά Επιτροπής, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Μόνον εφόσον εντοπίσει στο δίκαιο της Ένωσης ή στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης τα στοιχεία που του επιτρέπουν να διευκρινίσει το περιεχόμενο και την έκταση μιας διατάξεως μέσω αυτοτελούς ερμηνείας μπορεί ο δικαστής, ακόμη και ελλείψει ρητής παραπομπής, να παραπέμψει στο δίκαιο των κρατών μελών για την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.

66 Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι είναι σκόπιμο να εξετασθούν καταρχάς οι εφαρμοστέες διατάξεις του ΚΥΚ (προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Roodhuijzen, σκέψη 71). Οι μοναδικές, όμως, αναφορές στην έννοια των «ποινικών διώξεων» στον ΚΥΚ εντοπίζονται στα άρθρα 24 και 25 του παραρτήματος IX, συνεπώς στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας, και δεν παρέχουν καμία χρήσιμη ένδειξη όσον αφορά το περιεχόμενο της εν λόγω έννοιας. Διαπιστώνεται, συνεπώς, ότι ο ΚΥΚ δεν διευκρινίζει το περιεχόμενο της έννοιας των «ποινικών διώξεων», ενώ αντιθέτως ορίζει, για παράδειγμα, την έννοια του «συντρόφου σταθερής μη έγγαμης σχέσεως συμβιώσεως υπαλλήλου» προς τον σκοπό της χορηγήσεως επιδόματος στέγης στην υπόθεση Επιτροπή κατά Roodhuijzen, έννοια που όριζε το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

67 Όσον αφορά το δίκαιο της Ένωσης, είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι ο νομοθέτης έχει εκδώσει πλείονες πράξεις που παραπέμπουν είτε ρητώς είτε εμμέσως στο εθνικό δίκαιο για τον ορισμό της έννοιας της «ποινικής διαδικασίας» ή στην ειδικότερη έννοια των «ποινικών διώξεων». Έτσι, ενδεικτικώς, στο άρθρο 1, στοιχείο γ', της αποφάσεως-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες, ο όρος «ποινική διαδικασία» ορίζεται ως «η ποινική διαδικασία σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο» (ΕΕ L 82, σ. 1). Ομοίως, το άρθρο 2 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, αναγνωρίζει δικαιώματα στον «ύποπτο και [στους] κατηγορουμένους», χωρίς να ορίζει αυτοτελώς τις εν λόγω έννοιες (ΕΕ L 142, σ. 1).

68 Από τα προεκτεθέντα το Δικαστήριο ΔΔ συνάγει το συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατό να εντοπίσει στο δίκαιο της Ένωσης τα στοιχεία που θα του επέτρεπαν να διευκρινίσει το περιεχόμενο και την έκταση του όρου «ποινικές διώξεις» του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ διά αυτοτελούς ερμηνείας. Υπό αυτές τις περιστάσεις, το Δικαστήριο ΔΔ δεν μπορεί παρά να παραπέμπει, όσον αφορά την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως, στο δίκαιο των κρατών μελών, εν προκειμένω στο δίκαιο της Γαλλικής Δημοκρατίας, οι ποινικές αρχές της οποίας εκτιμούν ότι είναι αρμόδιες να επιληφθούν των προσαπτόμενων στην προσφεύγουσα πράξεων.

69 Συναφώς, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, εκκρεμούσε μεν προκαταρκτική έρευνα όσον αφορά τις πράξεις που χαρακτηρίζονται ως «νόθευση επίσημων εγγράφων του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή […] και χρήση τους έναντι τρίτων για την αποκόμιση προσωπικού οφέλους» αλλά ότι δεν είχε ανατεθεί σε ανακριτή η διεξαγωγή ανακριτικής έρευνας.

70 Δεύτερον, το Δικαστήριο ΔΔ διαπιστώνει ότι κατά το γαλλικό δίκαιο δεν εμπίπτει στην έννοια των «ποινικών διώξεων» η κίνηση απλής προκαταρκτικής έρευνας, για τον λόγο ότι προς τούτο απαιτείται η κίνηση μηχανισμού επιβολής ποινών. Κατά συνέπεια, υπό το πρίσμα του γαλλικού δικαίου δεν είχε κινηθεί στην υπό κρίση υπόθεση ποινική δίωξη κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

71 Εντούτοις, ακόμη και απουσία ποινικής διώξεως κατά την έννοια του εθνικού δικαίου, οσάκις σε βάρος του υπαλλήλου έχει κινηθεί, όπως στην προκείμενη περίπτωση, έρευνα δυνάμενη να καταλήξει σε ποινική δίωξη, είναι σκόπιμο να του επιτρέπεται να αποδείξει κατά τρόπο συγκεκριμένο και υπό το πρίσμα της διπλής ratio του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, αφενός, ότι η πειθαρχική απόφαση μπορεί να επηρεάσει την κατάστασή του στο πλαίσιο τυχόν μεταγενέστερης ποινικής διώξεως στην οποία θα μπορούσε να καταλήξει η εν λόγω έρευνα (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Τζοάνος κατά Επιτροπής, σκέψη 38) και, αφετέρου, ότι στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας η διοίκηση έλαβε υπόψη τα αμφισβητούμενα από τον προσφεύγοντα πραγματικά περιστατικά πριν ο ποινικός δικαστής διαπιστώσει την ύπαρξή τους κατά τρόπο οριστικό.

72 Τούτο δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

73 Ειδικότερα, αφενός, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα επισήμανε στην προσφυγή της απλώς ότι δεν πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 25 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, χωρίς να προσπαθήσει να αποδείξει ότι μια απόφαση που θα αποφαινόταν οριστικώς επί της καταστάσεώς της στο πλαίσιο πειθαρχικής διαδικασίας θα ήταν ικανή να επηρεάσει τη θέση της σε περίπτωση μεταγενέστερης ποινικής διώξεως στην οποία θα κατέληγε ενδεχομένως η διεξαγομένη κατά τον χρόνο της πειθαρχικής διαδικασίας έρευνα και η οποία θα αφορούσε τις ίδιες πράξεις.

74 Αφετέρου, όσον αφορά την αρχή κατά την οποία «εκκρεμούσης της ποινικής δίκης αναστέλλεται η πειθαρχική διαδικασία», το Δικαστήριο ΔΔ επισημαίνει ότι, οσάκις η εν λόγω αρχή τυγχάνει εφαρμογής στο πλαίσιο απλών ερευνών προτού κινηθεί ποινική δίωξη, πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικώς, διότι διαφορετικά θα καθίσταντο άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας οι πειθαρχικές διαδικασίες. Ειδικότερα, η εν λόγω αρχή δεν μπορεί να αποκλείσει την επιβολή πειθαρχικής κυρώσεως από τη διοίκηση, οσάκις βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά τα οποία, κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως, δεν αμφισβήτησε ο οικείος υπάλληλος.

75 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα παραδέχτηκε ότι τέλεσε τις πράξεις στις οποίες βασίσθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση –τη νόθευση των τεσσάρων εκκαθαριστικών σημειωμάτων των αποδοχών της και της βεβαιώσεως εισοδήματος, την υποβολή των εν λόγω τροποποιημένων εγγράφων σε τρίτους στο πλαίσιο αιτήσεως για τη χορήγηση τραπεζικού δανείου με ευνοϊκό συντελεστή– και παραδέχτηκε ότι τις τέλεσε πλειστάκις καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας η οποία κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν επεδίωξε να αποδείξει ότι το γαλλικό ποινικό δικαστήριο που θα επιλαμβανόταν ενδεχομένως της υποθέσεως μετά το πέρας της σε βάρος της προκαταρκτικής έρευνας θα μπορούσε να προβεί σε διαπιστώσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά δυνάμενες να θέσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο υπό αμφισβήτηση τον αληθή χαρακτήρα των επίμαχων πραγματικών περιστατικών.

76 Ερωτηθείσα ως προς το ζήτημα αυτό κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα δήλωσε απλώς ότι ενδεχόμενη διενέργεια ανακρίσεως θα μπορούσε να αποσαφηνίσει ορισμένα «σκοτεινά σημεία», όπως για παράδειγμα τις συνθήκες υπό τις οποίες τροποποιήθηκε η βεβαίωση εισοδήματος

του 2008, το συμφέρον της να νοθεύσει τα εκκαθαριστικά σημειώματα των αποδοχών της και της προαναφερθείσας βεβαιώσεως, καθώς και το προσωπικό όφελος που η προσφεύγουσα αποκόμιζε ενδεχομένως από τις πράξεις που της προσάπτονται.

77 Εντούτοις, από τη δικογραφία προκύπτει ότι τα ζητήματα σχετικά, αφενός, με το ενδεχόμενο συμφέρον της να νοθεύσει τα εκκαθαριστικά σημειώματα των αποδοχών της και τη βεβαίωση εισοδημάτων της και, αφετέρου, το προσωπικό όφελος που θα μπορούσε να αποκομίσει από τέτοιου είδους νόθευση δεν επηρέασαν κατά τρόπο αποφασιστικό την απόφαση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ο οποίος, αφενός, απλώς έλαβε υπόψη ως επιβαρυντική περίσταση την πρόθεση της προσφεύγουσας να κάνει χρήση των εν λόγω εγγράφων «στο πλαίσιο αιτήσεως για τη χορήγηση τραπεζικού δανείου με ευνοϊκό συντελεστή εφαρμοζόμενο στην περίπτωση οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα», γεγονός που δεν αμφισβήτησε η προσφεύγουσα, και, αφετέρου, απέρριψε τις διευκρινίσεις που παρέσχε επικουρικώς η προσφεύγουσα.

78 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, ενώ δεν είχε ακόμη κινηθεί ποινική δίωξη κατά της προσφεύγουσας κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε κατά τρόπο ειδικό ότι, σε περίπτωση που η έρευνα που διεξαγόταν κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως κατέληγε σε κίνηση ποινικής διώξεως για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, η πειθαρχική απόφαση θα επηρέαζε αρνητικώς τη θέση της στο πλαίσιο ενδεχόμενης ποινικής δίκης και ότι η διοίκηση έλαβε υπόψη διαφορετικά πραγματικά περιστατικά από αυτά που προέβαλε η προσφεύγουσα.

79 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου το οποίο αφορά την ύπαρξη διαδικαστικής πλημμέλειας κατά την έκδοση της αποφάσεως περί θέσεως της προσφεύγουσας σε αργία

– Επιχειρήματα των διαδίκων

80 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η θέση της σε αργία αποφασίστηκε κατά παράβαση του άρθρου 23 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, καθότι δεν της παρασχέθηκε δικαίωμα προηγούμενης ακροάσεως πριν την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως.

81 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ανταπαντά, καταρχάς, ότι η απόφαση περί θέσεως της προσφεύγουσας σε αργία ελήφθη χωρίς να της παρασχεθεί δικαίωμα ακροάσεως, τηρουμένου, ωστόσο, του άρθρου 23 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, το οποίο προβλέπει τέτοιου είδους δυνατότητα υπό εξαιρετικές περιστάσεις. Δεύτερον, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι ακόμη και αν η έκδοση της αποφάσεως περί θέσεως της προσφεύγουσας σε αργία έπασχε διαδικαστική πλημμέλεια κατά την έκδοση της οικείας αποφάσεως, τούτο δεν άσκησε καμία επιρροή στην προσβαλλόμενη απόφαση.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

82 Κατά πάγια νομολογία απόφαση περί θέσεως υπαλλήλου σε αργία συνιστά βλαπτική πράξη δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1999, Τ-203/95, Connolly κατά Επιτροπής, σκέψη 33).

83 Εντούτοις, η έκδοση τέτοιου είδους αποφάσεως δεν συνιστά απαραίτητη διαδικαστική πράξη, προπαρασκευαστική της τελικής αποφάσεως με την οποία επιβάλλεται κύρωση, αλλά αυτοτελή απόφαση, την οποία μπορεί να λάβει η ΑΔΑ και η εφαρμογή της οποίας προϋποθέτει την επίκληση σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Connolly κατά Επιτροπής,

σκέψη 36, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 2004, Τ-120/01 και Τ-300/01, De Nicola κατά ΕΤΕ, σκέψη 113). Επομένως, τυχόν παράνομος χαρακτήρας της αποφάσεως περί θέσεως σε αργία δεν ασκεί καμία επιρροή στο κύρος της προσβαλλομένης αποφάσεως.

84 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως στερείται λυσιτέλειας και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου το οποίο αφορά την παράτυπη σύνθεση της πειθαρχικής επιτροπής

– Επιχειρήματα των διαδίκων

85 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι πειθαρχικό συμβούλιο αποτελούμενο αποκλειστικώς από τρίτους σε σχέση με το θεσμικό όργανο, όπως το πειθαρχικό συμβούλιο στο οποίο προσέφυγε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, συστάθηκε κατά παράβαση των άρθρων 5 και 6 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

86 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ να απορρίψει το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

87 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, ορίζοντας απλώς ότι ένα τουλάχιστον μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου πρέπει να επιλεγεί εκτός του οικείου θεσμικού οργάνου, επ' ουδενί απαγορεύει η πλειοψηφία ή ακόμη και το σύνολο των μελών του πειθαρχικού συμβουλίου να επιλέγονται εκτός του θεσμικού οργάνου.

88 Σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι η διάταξη αυτή έχει την έννοια ότι απαγορεύεται η σύσταση πειθαρχικών συμβουλίων αποκλειστικώς από μέλη τρίτα σε σχέση με το οικείο θεσμικό όργανο, τούτο ουδόλως θα στηριζόταν στο γράμμα της διατάξεως, αλλά, όπως ορθώς υποστήριξε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής στο υπόμνημα αντικρούσεώς του, θα συνεπαγόταν ότι θα ήταν αδύνατη η νομότυπη σύστασή τους στην περίπτωση θεσμικών οργάνων και οργανισμών που δεν διαθέτουν επαρκή αριθμό υπαλλήλων με τον απαιτούμενο από τα άρθρα 5 και 6 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ βαθμό προκειμένου να μπορούν να διορισθούν μέλη πειθαρχικού συμβουλίου.

89 Επομένως, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

90 Από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως αβάσιμος.

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως ο οποίος αφορά παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

91 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι ούτε η γνωμοδότηση του Πειθαρχικού συμβουλίου ούτε η απόφαση περί παύσεώς της πληρούν την υποχρέωση αιτιολογήσεως.

92 Δεύτερον, η προσφεύγουσα προσάπτει στο Πειθαρχικό συμβούλιο ότι διατύπωσε κατά τρόπο λακωνικό τη γνωμοδότηση καθότι δεν εξήγησε ούτε κατά ποιον τρόπο ούτε για ποιον λόγο τα πραγματικά περιστατικά που της προσάπτονται απάδουν προς την αξιοπρεπή άσκηση των καθηκόντων της. Επιπλέον, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την κρίση του Πειθαρχικού συμβουλίου ότι ασκούσε καθήκοντα που προϋπέθεταν υψηλό βαθμό υπευθυνότητας, υπενθυμίζοντας ότι ήταν υπάλληλος του χαμηλότερου βαθμού της ομάδας καθηκόντων AD.

93 Δεύτερον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η απόφαση περί παύσεως δεν είναι σύμφωνη προς τις απαιτήσεις περί αιτιολογήσεως, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι αποκλίνει από τη γνωμοδότηση του Πειθαρχικού συμβουλίου.

94 Κατά την προσφεύγουσα, στην προσβαλλόμενη απόφαση ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής [δεν] «εξακρίβωσε τον αληθή χαρακτήρα των προσαπτόμενων πραγματικών περιστατικών», απαρίθμησε απλώς μια σειρά επιβαρυντικών και ελαφρυντικών περιστάσεων, πράγμα που ομοιάζει με «ρητορικό σχήμα», και ουδόλως εξήγησε για ποιον λόγο η ποινή της παύσεως ενδεικνυόταν περισσότερο έναντι του υποβιβασμού τον οποίο εισηγήθηκε το Πειθαρχικό συμβούλιο.

95 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής φρονεί ότι το Πειθαρχικό συμβούλιο και η ΑΔΑ ανταποκρίθηκαν στην υποχρέωση αιτιολογήσεως, δεδομένου ότι εξέτασαν τα κρίσιμα στοιχεία, και ζήτησε την απόρριψη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

96 Κατά πάγια νομολογία, η αιτιολογία μιας βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να παρέχει στον δικαστή τη δυνατότητα να ελέγξει τη νομιμότητά της και στον ενδιαφερόμενο τα αναγκαία στοιχεία ώστε να γνωρίζει αν η απόφαση αυτή είναι βάσιμη (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1999, Τ-34/96 και Τ-163/96, Connolly κατά Επιτροπής, σκέψη 93 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

97 Το ζήτημα κατά πόσον η αιτιολογία της αποφάσεως της ΑΔΑ με την οποία επιβάλλεται κύρωση είναι σύμφωνη με τις επιταγές αυτές πρέπει να κρίνεται όχι μόνο βάσει του γράμματός της, αλλά και των συμφραζομένων, καθώς και του συνόλου των κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα. Συναφώς, καίτοι το Πειθαρχικό συμβούλιο και η ΑΔΑ οφείλουν να μνημονεύουν τα πραγματικά και νομικά στοιχεία, από τα οποία εξαρτάται η νομική θεμελίωση των αποφάσεών τους, και τις εκτιμήσεις που τους ώθησαν στη λήψη τους, εντούτοις δεν απαιτείται να επιλαμβάνονται όλων των πραγματικών και νομικών σημείων που έθιξε ο ενδιαφερόμενος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Δεκεμβρίου 2002, Τ-277/01, Stevens κατά Επιτροπής, σκέψη 71 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

98 Επιπλέον, αν η επιβληθείσα από την ΑΔΑ κύρωση είναι αυστηρότερη της προταθείσας από το Πειθαρχικό συμβούλιο, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, στην απόφαση πρέπει να διευκρινίζονται, κατά τρόπο λεπτομερή, οι λόγοι που ώθησαν την ΑΔΑ να αποστεί από τη γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιανουαρίου 1985, 228/83, F. κατά Επιτροπής, σκέψη 35).

99 Υπό το πρίσμα, ακριβώς, των αρχών αυτών πρέπει να εξεταστεί αν η γνωμοδότηση του Πειθαρχικού συμβουλίου και η προσβαλλόμενη απόφαση αιτιολογήθηκαν προσηκόντως.

100 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα περί λακωνικής διατυπώσεως της γνωμοδοτήσεως του Πειθαρχικού συμβουλίου, το Δικαστήριο ΔΔ παρατηρεί ότι η εν λόγω γνωμοδότηση είναι ασφαλώς πολύ συνοπτική. Εντούτοις, αφενός, το Πειθαρχικό συμβούλιο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα παραδέχτηκε τον αληθή χαρακτήρα των προσαπτόμενων πραγματικών περιστατικών και, αφετέρου, στη γνωμοδότησή του εξέθεσε σε ποιες επιβαρυντικές και ελαφρυντικές περιστάσεις στηρίχθηκε η πρόταση περί υποβιβασμού της προσφεύγουσας, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος και να παρέχονται στην ενδιαφερομένη οι απαραίτητες ενδείξεις ώστε να γνωρίζει αν η απόφαση είναι δεόντως αιτιολογημένη. Επομένως, το συγκεκριμένο επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί.

101 Όσον αφορά την αμφισβήτηση από την προσφεύγουσα του συμπεράσματος του Πειθαρχικού συμβουλίου ότι αυτή ασκούσε καθήκοντα που προϋπέθεταν υψηλό βαθμό υπευθυνότητας, πρόκειται για ζήτημα ουσίας και δεν μπορεί να εξετασθεί στο πλαίσιο του επαρκούς ή μη χαρακτήρα της αιτιολογίας. Κατά συνέπεια, το συγκεκριμένο ζήτημα θα εξεταστεί στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως ο οποίος αφορά την ύπαρξη πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως.

102 Όσον αφορά την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρώτον, σε αυτή αναγράφονται η επαγγελματική ιδιότητα της προσφεύγουσας, η «νόθευση των τεσσάρων εκκαθαριστικών σημειωμάτων [αποδοχών]» και μιας βεβαιώσεως, καθώς και «η χρήση των εν λόγω νοθευμένων εγγράφων έναντι τρίτων» στο πλαίσιο αιτήσεως χορηγήσεως τραπεζικού δανείου με ευνοϊκό συντελεστή. Δεύτερον, στην απόφαση συνεκτιμήθηκε η περίσταση ότι η προσφεύγουσα παραδέχτηκε τον αληθή χαρακτήρα των εν λόγω πραγματικών περιστατικών ενώπιον του Πειθαρχικού συμβουλίου και ουδέποτε τα αμφισβήτησε καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Τρίτον, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εξηγεί ότι οι προσαπτόμενες στην προσφεύγουσα πράξεις και η μεταγενέστερη συμπεριφορά της «καθιστούν αδύνατη τη διατήρηση, ή ακόμη και την αποκατάσταση της θεσμικής, επαγγελματικής και προσωπικής σχέσεως εμπιστοσύνης μεταξύ του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και [της προσφεύγουσας]» και ότι, λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της συμπεριφοράς της και των ενεργειών της, η παραμονή της στη δημόσια διοίκηση θα αμαύρωνε σοβαρά την εικόνα της και θα επηρέαζε αρνητικώς την ηθική υπόσταση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

103 Τέτοιου είδους αιτιολογία όχι μόνο δεν συνιστά γενικόλογη ρήτρα, αλλά αποσαφηνίζει τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που προσάπτονται στην προσφεύγουσα καθώς και τις κρίσεις της ΑΔΑ που την ώθησαν να επιβάλει την κύρωση της παύσεως αντί του υποβιβασμού. Η αιτιολογία αυτή παρέχει στην ενδιαφερόμενη όλες τις απαραίτητες ενδείξεις ώστε να γνωρίζει αν η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν δεόντως αιτιολογημένη και επιτρέπει στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχο νομιμότητας.

104 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, η αιτιολογία της γνωμοδοτήσεως του Πειθαρχικού συμβουλίου και της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορούν να θεωρηθούν ανεπαρκείς.

105 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως ο οποίος αφορά την ύπαρξη προδήλης πλάνης εκτιμήσεως

106 Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αποτελείται από δύο σκέλη εκ των οποίων το πρώτο αφορά τον ανακριβή χαρακτήρα των συνεκτιμηθέντων πραγματικών περιστατικών και το δεύτερο την πρόδηλη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως το οποίο αφορά τον ανακριβή χαρακτήρα των συνεκτιμηθέντων πραγματικών περιστατικών

– Επιχειρήματα των διαδίκων

107 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, κρίνοντας ότι αυτή επεδίωκε να αντλήσει «προσωπικό όφελος κοινωνικής φύσεως» από τις ενέργειές της, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση. Επιπλέον, επισημαίνει ότι, κατά πάγια γαλλική νομολογία, πλαστογραφία στοιχειοθετείται δυνάμει του άρθρου 441-1 του γαλλικού ποινικού κώδικα μόνο σε περίπτωση που με το πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο είναι δυνατό να προκληθεί σε τρίτο ενεστώσα ή ενδεχόμενη ζημία και υποστηρίζει ότι εν προκειμένω η ενέργειά της δεν προκάλεσε ζημία.

108 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζητεί να απορριφθεί το πρώτο σκέλος του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

109 Το Δικαστήριο ΔΔ επισημαίνει ότι η απόφαση περί επιβολής της κυρώσεως της παύσεως βασίσθηκε στη νόθευση πλειόνων εγγράφων και τη χρήση τους έναντι τρίτων, πράγμα που δεν αμφισβήτησε η προσφεύγουσα. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε τον αληθή χαρακτήρα των προαναφερθέντων πραγματικών περιστατικών.

110 Καίτοι αληθεύει ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση προσάπτεται στην προσφεύγουσα ότι χρησιμοποίησε «νοθευμένα έγγραφα έναντι τρίτων προς αποκόμιση προσωπικού οφέλους κοινωνικής φύσεως», η συγκεκριμένη αυτή απόφαση στηρίζεται στη νόθευση των επίσημων εγγράφων και τη χρήση τους έναντι τρίτων. Ειδικότερα, στην προσβαλλόμενη απόφαση θεωρήθηκε ως επιβαρυντική περίσταση η πρόθεση της προσφεύγουσας να χρησιμοποιήσει τα έγγραφα αυτά «στο πλαίσιο αιτήσεως για τη χορήγηση τραπεζικού δανείου με ευνοϊκό συντελεστή ο οποίος εφαρμόζεται σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα». Η περίσταση αυτή δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, η οποία υποστήριξε απλώς ότι δεν αποκόμισε προσωπικό όφελος κοινωνικής φύσεως από τις ενέργειές της, χωρίς, ωστόσο, να προβάλει κάποιο επιχείρημα με το οποίο να αποδεικνύει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είχε βασισθεί στην προαναφερθείσα πρόθεση. Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση, ως εκ περισσού, ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση εξετάσθηκαν λεπτομερώς οι διάφορες δικαιολογίες που προέβαλε η προσφεύγουσα, οι οποίες τελικώς απορρίφθηκαν, και ότι η προσφεύγουσα δεν παρέσχε καμία άλλη ικανοποιητική δικαιολογία για τις πράξεις της.

111 Δεύτερον, ο νομικός χαρακτηρισμός των πράξεων της προσφεύγουσας υπό το πρίσμα του γαλλικού ποινικού δικαίου στερείται λυσιτέλειας, καθότι τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά εξετάσθηκαν από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή από τη σκοπιά του πειθαρχικού παραπτώματος και όχι της ποινικώς κολάσιμης πράξεως.

112 Υπό αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο ΔΔ διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλέστηκε κανένα επιχείρημα ικανό να αποδείξει ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση έχοντας υποπέσει σε πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά τον αληθή χαρακτήρα των προσαπτόμενων σε αυτή πραγματικών περιστατικών. Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως το οποίο αφορά την κατάφωρη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

– Επιχειρήματα των διαδίκων

113 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι ο οριστικός και μη αναστρέψιμος χαρακτήρας της επιβληθείσας κυρώσεως είναι δυσανάλογος σε σχέση με το διαπραχθέν παράπτωμα και των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως και ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εκτίμησε κατά τρόπο εσφαλμένο τις επιβαρυντικές και ελαφρυντικές περιστάσεις.

114 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ να απορρίψει το συγκεκριμένο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

115 Κατά το άρθρο 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, η αυστηρότητα της επιβαλλόμενης πειθαρχικής κυρώσεως πρέπει να είναι ανάλογη προς τη βαρύτητα του παραπτώματος. Το ίδιο άρθρο ορίζει επιπλέον τα κριτήρια που πρέπει να λάβει υπόψη η ΑΔΑ, μεταξύ άλλων, κατά την επιβολή κυρώσεως.

116 Ο καθορισμός της κυρώσεως βασίζεται στην αξιολόγηση από την ΑΔΑ του συνόλου των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών και των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε ατομικής περιπτώσεως, δεδομένου ότι ο ΚΥΚ δεν προβλέπει σταθερή σχέση μεταξύ των προβλεπομένων σε αυτό πειθαρχικών κυρώσεων και των διαφόρων ειδών παραβάσεων που διαπράττουν οι υπάλληλοι και δεν διευκρινίζει σε ποιο βαθμό η ύπαρξη επιβαρυντικών ή ελαφρυντικών περιστάσεων πρέπει να ασκεί επιρροή στην επιλογή της εφαρμοστέας κυρώσεως.

117 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η τήρηση της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που αποτυπώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη δεν αποκλείει, στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας, την επιβολή κυρώσεως, καταρχάς, από διοικητική αρχή. Προϋποθέτει, ωστόσο, ότι η απόφαση διοικητικής αρχής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις του συγκεκριμένου άρθρου, όπως συμβαίνει, εν προκειμένω, στην περίπτωση της ΑΔΑ, υπόκειται στον μεταγενέστερο έλεγχο «δικαιοδοτικού [οργάνου] πλήρους δικαιοδοσίας» (βλ., επ' αυτού και κατ' αναλογίαν, ΕΔΔΑ, απόφαση Albert και Le Compte κατά Βελγίου της 10ης Φεβρουαρίου 1983, σειρά A αριθ. 58, § 29, αποφάσεις Schmautzer, Umlauft, Gradinger, Pramstaller, Palaoro και Pfarrmeier κατά Αυστρίας της 23ης Οκτωβρίου 1995, σειρά A αριθ. 328 A-C και 329 A-C, αντιστοίχως §§ 34, 37, 42, 39, 41 και 38, και απόφαση Mérigaud κατά Γαλλίας, αριθ. 32976/04, της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, § 68). Προκειμένου ένα δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να χαρακτηρισθεί «δικαιοδοτικό όργανο πλήρους δικαιοδοσίας» πρέπει να είναι μεταξύ άλλων αρμόδιο να επιλύσει όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που είναι κρίσιμα για τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί (ΕΔΔΑ, απόφαση Chevrol κατά Γαλλίας, αριθ. 49636/99, της 3ης Φεβρουαρίου 2003, § 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση Silvester's Horeca Service κατά Βελγίου, αριθ. 47650/99, της 4ης Μαρτίου 2004, § 27), πράγμα που σημαίνει ότι, σε περίπτωση πειθαρχικής κυρώσεως, πρέπει να είναι αρμόδιο να εξετάσει την αναλογικότητα μεταξύ παραπτώματος και κυρώσεως, χωρίς να αναζητεί απλώς την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή την τυχόν ύπαρξη καταχρήσεως εξουσίας (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 2012, T-184/11 P, Nijs κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σκέψεις 85 και 86).

118 Το Δικαστήριο ΔΔ πρέπει να αξιολογήσει τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα σχετικά με τη φερόμενη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας ακριβώς εντός του νομικού πλαισίου που παρατέθηκε στις σκέψεις 115 έως 117, εξετάζοντας αν η ΑΔΑ στάθμισε τις επιβαρυντικές και ελαφρυντικές περιστάσεις κατά τρόπο σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας.

119 Στην προκείμενη περίπτωση η επίμαχη κύρωση δεν είναι δυσανάλογη, στον βαθμό που, τροποποιώντας τα επίσημα έγγραφα, η προσφεύγουσα ενήργησε κατά τρόπο εντελώς απάδοντα προς την αξιοπρέπεια του λειτουργήματός της και διέρρηξε οριστικώς τη σχέση εμπιστοσύνης με τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή. Επιπλέον, από κανένα από τα στοιχεία που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα δεν προκύπτει ότι η επιβληθείσα κύρωση είναι δυσανάλογη σε σχέση με την προσαπτόμενη σε αυτήν συμπεριφορά.

120 Ειδικότερα, η προσφεύγουσα προσάπτει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, καταρχάς, ότι εσφαλμένως εξέλαβε ως επιβαρυντικές περιστάσεις τα σημαντικά καθήκοντα που ασκούσε ως υπάλληλος υπεύθυνη επικοινωνίας, τον ιδιαιτέρως βαρύ χαρακτήρα των προσαπτόμενων πραγματικών περιστατικών, την αδυναμία και την άρνηση της προσφεύγουσας να αναγνωρίσει τα πραγματικά περιστατικά, τη σοβαρή βλάβη που υπέστη η υπόληψη του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητής και την ύπαρξη προμελέτης.

121 Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της προσφεύγουσας, όπως υπενθύμισε ορθώς ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής στα υπομνήματά του, η προσφεύγουσα ήταν η μοναδική υπάλληλος διοικήσεως της μονάδας «Επικοινωνία». Επιπλέον, από τις εκθέσεις αξιολογήσεως που επισυνάφθηκαν στην προσφυγή προκύπτει ότι η προσφεύγουσα ήταν πράγματι επιφορτισμένη με σημαντικά καθήκοντα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και της διαχειρίσεως δημόσιων πόρων. Η εμπειρία που απέκτησε η προσφεύγουσα στην υπηρεσία του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και τα σημαντικά καθήκοντα που της ανατέθηκαν αποδεικνύουν την εμπιστοσύνη του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή

απέναντι στην προσφεύγουσα και δικαιολογούν τη συνεκτίμηση των στοιχείων αυτών ως επιβαρυντικών περιστάσεων (βλ., επ' αυτού, προαναφερθείσα απόφαση Onidi κατά Επιτροπής, σκέψη 146).

122 Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των προσαπτόμενων πράξεων και τη βαρύτητα του παραπτώματος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται απλώς και μόνον ότι το παράπτωμα δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητας της υπαλλήλου, αλλά δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα δυνάμενο να θέσει υπό αμφισβήτηση την κρίση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή ότι η νόθευση επίσημων εγγράφων και η χρήση τους έναντι τρίτων είναι πολύ σοβαρό παράπτωμα.

123 Όσον αφορά το επιχείρημα σχετικά με «την αδυναμία και την άρνηση [της προσφεύγουσας] να αναγνωρίσει τα πραγματικά περιστατικά» και το ότι αυτή δεν προέβαλε δικαιολογίες όσον αφορά τη συμπεριφορά της, το Δικαστήριο ΔΔ παρατηρεί ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ουδέποτε αμφισβήτησε ότι η προσφεύγουσα αναγνώρισε τα πραγματικά περιστατικά και ότι, στην πραγματικότητα, στην προσβαλλόμενη απόφαση, θεωρήθηκε ως επιβαρυντική περίσταση η «αδυναμία και η άρνηση της [προσφεύγουσας] να αναγνωρίσει τη βαρύτητα των τελεσθέντων πράξεων». Επιπλέον, καίτοι αληθεύει ότι στο πλαίσιο της εναντίον της ανακριτικής διαδικασίας η προσφεύγουσα δήλωσε αμέσως ότι «είχε επίγνωση της σοβαρότητας των πραγματικών περιστατικών», από τη δικογραφία προκύπτει ότι επιχείρησε επανειλημμένως να την απομειώσει. Συγκεκριμένα, κατά την ακρόασή της από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, υπογράμμισε ότι η συνεταιριστική εταιρία και η εισαγγελία δεν προσέδωσαν μεγάλη σημασία στη δικογραφία· ομοίως, στις επιπρόσθετες παρατηρήσεις της 3ης Νοεμβρίου 2009 κατήγγειλε τη «βούληση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή να προσδώσει μεγαλύτερη βαρύτητα από τη δέουσα», και «την παραβίαση τελικώς από αυτόν την αρχή της αναλογικότητας». Τέλος, η προσφεύγουσα ζήτησε απλώς συγγνώμη από τους ανακριτές «όσον αφορά τον απεχθή και επώδυνο χαρακτήρα, αφενός, της καταστάσεως την οποία [καλούνταν] να αντιμετωπίσουν και, αφετέρου, των πράξεών της», αλλά ουδέποτε ζήτησε συγγνώμη για τη συμπεριφορά της. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να καταλογισθεί στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ότι εξέλαβε ως επιβαρυντική περίσταση το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αντιληφθεί τη σοβαρότητα των προσαπτόμενων σε αυτή πράξεων.

124 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι εσφαλμένως εξέλαβε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ως επιβαρυντική περίσταση τη ζημία που προκάλεσαν οι πράξεις της στην υπόληψη του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, καθότι η δικογραφία παρέμεινε απόρρητη. Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, όμως, διαπιστώνει ότι η ίδια η προσφεύγουσα διαμαρτύρεται για τη δημοσιότητα που προσέλαβε η υπόθεση και ότι, όπως υπενθυμίζει ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, γνώση της υποθέσεως είχαν αναμφίβολα η συνεταιριστική εταιρία και οι γαλλικές διοικητικές αρχές τις οποίες αυτός ενημέρωσε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως 94/262/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1994, σχετικά με το καθεστώς του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του (ΕΕ L 113, σ. 15), σχετικά με τις προσαπτόμενες στην προσφεύγουσα πράξεις. Ως εκ τούτου, το συγκεκριμένο επιχείρημα δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

125 Τέλος, η προσφεύγουσα αμφισβητεί τον προβληθέντα από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ισχυρισμό περί υπάρξεως προμελέτης. Εντούτοις, αρκεί να υπομνησθεί ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε ότι οι ενέργειές της κάλυψαν χρονικό διάστημα διάρκειας σχεδόν δύο μηνών από τις αρχές Ιουλίου 2009 έως τις 26 Αυγούστου 2009, ημερομηνία κατά την οποία η προσφεύγουσα διαβίβασε στη συνεταιριστική εταιρία τα εκκαθαριστικά σημειώματα των αποδοχών της που είχε συντάξει η ίδια. Επιπλέον, οι πράξεις που αναγνώρισε ότι είχε διαπράξει προϋποθέτουν προφανώς ένα βαθμό προετοιμασίας, ο οποίος αποκλείει την «απερίσκεπτη ενέργεια», στην οποία διατείνεται ότι προέβη η προσφεύγουσα. Επομένως, το συγκεκριμένο επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί.

126 Δεύτερον, όσον αφορά την αξιολόγηση των ελαφρυντικών περιστάσεων, η προσφεύγουσα προσάπτει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ότι δεν έλαβε υπόψη την προσωπική και οικογενειακή της κρίση. Εντούτοις, το γεγονός ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής απέρριψε τα συγκεκριμένα επιχειρήματα δεν αποδεικνύει ότι δεν τα έλαβε υπόψη.

127 Επιπλέον, η προσφεύγουσα προσάπτει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ότι δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι δεν υπήρξε υποτροπή εκ μέρους της. Συναφώς, το άρθρο 10, στοιχείο η', του παραρτήματος IX του ΚΥΚ ορίζει ότι για τον καθορισμό της βαρύτητας του παραπτώματος η ΑΔΑ λαμβάνει υπόψη το στοιχείο της υποτροπής στην πράξη ή την επιλήψιμη συμπεριφορά κατά τρόπο ώστε τυχόν υποτροπή να μπορεί να δικαιολογήσει επιβολή αυστηρότερης κυρώσεως. Αντιθέτως, η έλλειψη υποτροπής δεν μπορεί να συνιστά ελαφρυντική περίσταση εφόσον, καταρχήν, οι υπάλληλοι οφείλουν να απέχουν από κάθε πράξη ή συμπεριφορά που μπορούν να θίξει την αξιοπρέπεια του λειτουργήματός τους (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Νοεμβρίου 2011, T-208/06, Quinn Barlo κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 255 και 264, κατά τις οποίες, στον τομέα του ανταγωνισμού, η έλλειψη υποτροπής δεν είναι δυνατό να συνιστά ελαφρυντική περίσταση· κατά της αποφάσεως αυτής έχει ασκηθεί αίτηση αναιρέσεως η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου, υπόθεση C-70/12 P).

128 Η προσφεύγουσα καταλογίζει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ότι συγχέει τις ιδιωτικές της ενέργειες με τις επαγγελματικές της δραστηριότητες, δεδομένου ότι το διαπραχθέν παράπτωμα είναι εντελώς ανεξάρτητο από τα επαγγελματικά της καθήκοντα. Εντούτοις, ο συγκεκριμένος λόγος πρέπει να απορριφθεί, καθόσον ο οφειλόμενος εκ μέρους του υπαλλήλου σεβασμός στην αξιοπρέπεια του λειτουργήματός του δεν περιορίζεται στον συγκεκριμένο χρόνο ασκήσεως του Α ή Β ανατεθειμένου καθήκοντος, αλλά επιβάλλεται στον ενδιαφερόμενο σε κάθε περίπτωση (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 2001, C-274/99 P, Connolly κατά Επιτροπής, σκέψεις 79 έως 93 και 130, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Μαρτίου 1996, T-146/94, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σκέψη 68).

129 Τέλος, η προσφεύγουσα προσάπτει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ότι δεν συνεκτίμησε ως ελαφρυντικές περιστάσεις τις εκθέσεις βαθμολογίας της στις οποίες ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής έκρινε ότι αυτή είχε εξαιρετική απόδοση. Όποια όμως και αν είναι η αξιολόγηση στο πλαίσιο των εκθέσεων βαθμολογίας της προσφεύγουσας και ακόμη και αν ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής έκρινε στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι η αποδοτικότητα και η ικανότητα της προσφεύγουσας ήταν αναμφίβολες, η ΑΔΑ νομιμοποιούνταν, εντούτοις, να θεωρήσει ότι, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας των προσαπτομένων πραγματικών περιστατικών, του βαθμού και των υπευθύνων καθηκόντων της προσφεύγουσας, η περίσταση αυτή δεν ήταν ικανή για τη μείωση της επιβλητέας κυρώσεως (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Connolly κατά Επιτροπής, σκέψη 167).

130 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως αβάσιμος.

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως ο οποίος αφορά την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών και το δικαίωμα σε άδεια μητρότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

131 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει στο άρθρο 2, παράγραφος 3, της οδηγίας 76/207 και το άρθρο 10 της οδηγίας 92/85, στον βαθμό που εκδόθηκε ενόσω αυτή τελούσε σε άδεια μητρότητας.

132 Μολονότι αποδέχτηκε ότι η οδηγία 92/85 μπορεί να τύχει καταρχήν εφαρμογής, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ανταπαντά ότι το άρθρο 10 αυτής απαγορεύει την απόλυση εργαζομένης εγκύου μόνον αν η απόλυση σχετίζεται με τη συγκεκριμένη κατάσταση και ζήτησε να απορριφθεί ο συγκεκριμένος λόγος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

133 Όσον αφορά τη φερόμενη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών, επιβάλλεται καταρχάς η διαπίστωση ότι το άρθρο 23 του Χάρτη επιβάλλει την τήρηση της αρχής της ισότητας ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της απασχολήσεως, και ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων των εργαζομένων εγκύων προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2006/54 και το άρθρο 10 της οδηγίας 92/85. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα δικόγραφα της προσφεύγουσας παραπέμπουν στις προπαρατεθείσες διατάξεις.

134 Το Δικαστήριο ΔΔ υπενθυμίζει ότι η νομολογία αναγνώρισε την ανάγκη διασφαλίσεως της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών εργαζομένων που έχουν προσληφθεί από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 1992, Τ-45/90, Speybrouck κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 48).

135 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι υπάρχει κάποιο γεγονός από το οποίο να μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη άμεσης ή έμμεσης δυσμενούς διακρίσεως, δεδομένου ότι τέτοιου είδους διάκριση δεν μπορεί να συναχθεί απλώς και μόνον από το γεγονός ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής τελούσε εν γνώσει της εγκυμοσύνης της προσφεύγουσας.

136 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη πραγματικού περιστατικού από το οποίο να μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη άμεσης ή έμμεσης δυσμενούς διακρίσεως, δεν απόκειται στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή να αποδείξει ότι δεν παραβιάστηκε η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών.

137 Όσον αφορά τη φερόμενη παράβαση του άρθρου 10 της οδηγίας 92/85, το άρθρο 1ε, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ορίζει ότι στους εν ενεργεία υπαλλήλους παρέχονται συνθήκες εργασίας οι οποίες πληρούν κατάλληλα πρότυπα υγείας και ασφάλειας, ισοδύναμα τουλάχιστον με τις ελάχιστες απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο μέτρων που έχουν θεσπισθεί στους τομείς αυτούς σύμφωνα με τις Συνθήκες.

138 Συνεπώς, η οδηγία 92/85 αποβλέπει στη βελτίωση των συνθηκών του εργασιακού περιβάλλοντος ενισχύοντας την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εγκύων εργαζομένων. Επομένως, η εν λόγω οδηγία δεσμεύει τα θεσμικά όργανα, στον βαθμό που στο πλαίσιο της οργανωτικής τους αυτονομίας και εντός των ορίων του ΚΥΚ, αυτά πρέπει να παρέχουν στις εγκύους προστασία ισοδύναμη με την ελάχιστη προστασία που παρέχει η οδηγία (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 30ής Απριλίου 2009, F-65/07, Aayhan κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 116).

139 Εντούτοις, το άρθρο 10 της οδηγίας 92/85 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι απαγορεύει κάθε απόλυση εγκύου εργαζομένης. Πράγματι, απόφαση περί παύσεως που ελήφθη κατά τη διάρκεια της περιόδου από την έναρξη της εγκυμοσύνης μέχρι τη λήξη της άδειας μητρότητας για λόγους που δεν συνδέονται με την κατάσταση εγκυμοσύνης της ενάγουσας της κύριας δίκης δεν αντιβαίνει στο άρθρο 10, υπό τον όρον, πάντως, ότι ο εργοδότης δικαιολογεί δεόντως την απόλυση γραπτώς και ότι η απόλυση της οικείας εργαζομένης γίνεται δεκτή από την οικεία εθνική νομοθεσία και/ή πρακτική, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10, σημεία 1 και 2, της οδηγίας αυτής (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 2010, C-232/09, Danosa, σκέψη 63).

140 Πρώτον, από τη δικογραφία προκύπτει σαφώς ότι η παύση της προσφεύγουσας επ' ουδενί σχετίζεται με την εγκυμοσύνη της. Εξάλλου, η προσφεύγουσα ουδέποτε ισχυρίστηκε στα υπομνήματά της ή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ ότι η παύση της οφειλόταν στην εγκυμοσύνη της.

141 Δεύτερον, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής παρέθεσε γραπτώς, στην προσβαλλόμενη απόφαση, τους λόγους που δικαιολόγησαν την απόλυσή της.

142 Τρίτον, μολονότι ο ΚΥΚ δεν περιέχει ειδική διάταξη θεσπίζουσα ρητώς εξαίρεση από την απαγόρευση που προβλέπει το άρθρο 10 της οδηγίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι προβλέπεται τέτοιου είδους εξαίρεση στο άρθρο του 47, στοιχείο ε', το οποίο προβλέπει την όλως εξαιρετική δυνατότητα οριστικής παύσεως υπαλλήλου σε περίπτωση αποφάσεως περί παύσεως που εκδόθηκε κατόπιν πειθαρχικής διαδικασίας.

143 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως ο οποίος αφορά την παράβαση του καθήκοντος αρωγής και την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

144 Η προσφεύγουσα προσάπτει στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή ότι αποφάσισε να κινήσει την πειθαρχική διαδικασία στις 19 Μαΐου 2010, μολονότι αυτή είχε ζητήσει εγγράφως, προσκομίζοντας ιατρικό πιστοποιητικό από τον θεράποντα ιατρό της, την ολοκλήρωση της διαδικασίας το συντομότερο δυνατό, λαμβανομένης υπόψη της αρνητικής επενέργειας του άγχους στην εγκυμοσύνη της. Επιπλέον, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η διαδικασία διεξήχθη ενόσω ήταν έγκυος, και εν συνεχεία νέα μητέρα, γεγονός που μαρτυρεί ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν επέδειξε καμία πρόνοια.

145 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζητεί την απόρριψη του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

146 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι στις 25 Νοεμβρίου 2009 η προσφεύγουσα επικοινώνησε με τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, προκειμένου να τον ενημερώσει σχετικά με την αρνητική επενέργεια του άγχους λόγω της εκκρεμούς διαδικασίας και το γεγονός ότι η κατάσταση αυτή μπορούσε να επηρεάσει αρνητικώς την εξέλιξη της εγκυμοσύνης της. Με το έγγραφο της 27ης Νοεμβρίου 2009, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ενημέρωσε την προσφεύγουσα σχετικά με την πρόθεσή του να ζητήσει από το ιατρικό συμβούλιο να εξετάσει την κατάσταση της υγείας της προσφεύγουσας προκειμένου να του προτείνει ενδεχόμενα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της πειθαρχικής διαδικασίας στην υγεία της και την υγεία του κυοφορούμενου τέκνου της. Μετά τη γνωμοδότηση του ιατρικού συμβουλίου του εν λόγω θεσμικού οργάνου, κατά την οποία η κατάσταση της υγείας της προσφεύγουσας ήταν εύθραυστη και ενδεχόμενη πειθαρχική διαδικασία θα μπορούσε να επιφέρει δυσμενή αποτελέσματα, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εξέδωσε στις 18 Ιανουαρίου 2010 την απόφαση να μεταθέσει τις σχετικές με την πειθαρχική διαδικασία πράξεις σε ημερομηνία μεταγενέστερη του τοκετού της προσφεύγουσας.

147 Επιβάλλεται, πάντως, η διαπίστωση ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ανέβαλε την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας ακριβώς λόγω του καθήκοντος πρόνοιας που υπέχει.

148 Κατά συνέπεια, ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

3. *Επί του αιτήματος αποζημιώσεως*

Επιχειρήματα των διαδίκων

149 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ να αναγνωρίσει ότι η ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως συνεπάγεται την καταβολή των ποσών που της οφείλονται για το διάστημα από την ημερομηνία που έλαβε χώρα η παύση της μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου ΔΔ με την οποία θα ακυρωθεί η προαναφερθείσα απόφαση, καθώς και τους τόκους υπερημερίας από την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως.

150 Επικουρικώς, ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ να υποχρεώσει τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή να της αποκαταστήσει την υλική ζημία καθώς και να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη που υπέστη λόγω της προσβαλλομένης αποφάσεως.

151 Εν πάση περιπτώσει, ζητεί να υποχρεωθεί ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής να της καταβάλει το ποσό των 65 000 ευρώ για την ηθική βλάβη που υπέστη.

152 Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζήτησε να απορριφθεί το αίτημα αποζημιώσεως.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

153 Κατά πάγια νομολογία σε υποθέσεις που αφορούν τη δημόσια διοίκηση, τα αιτήματα περί αποκαταστάσεως ζημίας πρέπει να απορρίπτονται στον βαθμό που σχετίζονται στενά με αιτήματα περί ακυρώσεως τα οποία έχουν επίσης απορριφθεί (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 8ης Νοεμβρίου 2007, F-40/05, Andreasen κατά Επιτροπής, σκέψη 277).

154 Εν προκειμένω, υφίσταται στενός σύνδεσμος μεταξύ των αιτημάτων αποζημιώσεως και ακυρώσεως τα οποία απορρίφθηκαν ως αβάσιμα. Στον βαθμό που από την εξέταση του ακυρωτικού αιτήματος δεν προέκυψε η ύπαρξη παρανομίας δυνάμενης να στοιχειοθετήσει την ευθύνη του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα αποζημιώσεως.

155 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

156 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας και υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του ογδόου κεφαλαίου του δευτέρου τίτλου του εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον έχει διατυπωθεί σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Βάσει της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, το Δικαστήριο ΔΔ μπορεί να αποφασίσει, για λόγους επιείκειας, ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται μόνο εν μέρει στα δικαστικά έξοδα ή μάλιστα ότι δεν καταδικάζεται.

157 Από τις προπαρατεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε. Επιπροσθέτως, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ζήτησε ρητώς με τα αιτήματά του να καταδικαστεί η προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι οι περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως δεν δικαιολογούν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει να καταδικαστεί η προσφεύγουσα, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, και στα δικαστικά έξοδα του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή της BG.

2) Η BG φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής.

Rofes i Pujol Boruta Bradley

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Ιουλίου 2012.

Η Γραμματέας
W. Hakenberg

Ο Πρόεδρος
H. Kreppel